

BondsVademecum

Hoofdstuk 6.05 - Dan- en kyu-promotiereglement aikido

Datum: 28 september 2021

Vastgesteld bij besluit bondsbestuur d.d. 28 september 2021.

INHOUDSOPGAVE

pagina:

Hoofdstuk 1 - Algemeen	5
Artikel 1.1 - Voorwaarden	5
Artikel 1.2 Registratie	5
Artikel 1.3 - Nationale Graden Commissie Aikido (NGCA)	5
Artikel 1.4 - Taakomschrijvingen NGCA	5
Artikel 1.5 - Examencommissie	6
Artikel 1.6 - Het examineren	6
Artikel 1.7 - De kandidaten	6
Artikel 1.8 - De partners	7
Artikel 1.9 - Uitmonstering	7
Artikel 1.10 - Vastleggen van een examen op foto, film of video	7
Artikel 1.11 - De promotie	7
Artikel 1.12 - Publicatie	7
Artikel 1.13 Beroepsmogelijkheid	7
Artikel 1.14 - Wijzigingen in het promotiereglement of vaardigheidseisen	7
Artikel 1.15 - Gelijktelling	8
Artikel 1.16 - Graduaties van andere organisaties	8
 Hoofdstuk 2 - Kyugraden	 9
Artikel 2.1 - 6 ^e t/m 1 ^e kyu	9
Artikel 2.2 - Vaardigheidseisen	9
Artikel 2.3 - Wachtijden en leeftijdsgrenzen	9
Artikel 2.4 - Lidmaatschap JBN	9
 Hoofdstuk 3 - Examens 1^e t/m 4^e dan	 10
Artikel 3.1 - Wachtijden en leeftijdsgrenzen	10
Artikel 3.2 - Danexamens algemeen	10
Artikel 3.3 - Aanvraag examen	10
Artikel 3.4 - Examens	11
Artikel 3.5 - Beoordeling	11
Artikel 3.6 - Herexamen	11
Artikel 3.7 - Niet verschijnen bij een examen	12
Artikel 3.8 - Vastlegging	12
Artikel 3.9 - Administratie en archivering	12

Hoofdstuk4 - Graduaties 5^e dan en hoger 13

Artikel 4.1 - Toekenning	13
Artikel 4.2 - Procedure voordracht	13
Artikel 4.3 - Wachtijden en leeftijdsgrenzen	13
Artikel 4.4 - Vereisten voor een bijzondere promotie	13
Artikel 4.5 - Uitreiking	14

Hoofdstuk 1 - Algemeen

Artikel 1.1 - Voorwaarden

1. Dan- en kyugraden worden alleen door de JBN erkend als bondsgraduatie als zij op de volgens dit reglement voorgeschreven wijze zijn behaald of zijn verleend.
2. Om in aanmerking te komen voor bondsgraduaties dient men lid te zijn van de JBN.
3. a. Om deel te kunnen nemen aan een examen is de kandidaat tenminste 36 maanden onafgebroken als lid van de JBN ingeschreven of van een organisatie aangesloten bij een door de JBN aan te wijzen buitenlandse aikido organisatie.
b. Bij een onderbroken lidmaatschap moet de kandidaat kunnen aantonen dat hij tenminste 36 maanden daadwerkelijk lid was van de JBN.
4. Er mogen geen medische bezwaren bestaan tegen deelname aan een examen zoals bedoeld in dit reglement. Deelname aan de examens gebeurt op eigen verantwoordelijkheid.
5. Indien er sprake is van erkenning door een internationale aikido-organisatie zullen zowel de JBN als de examenkandidaat zich conformeren aan de door de internationale organisatie voorgeschreven regelgeving ten aanzien van het behalen van dangraden.
6. In bijzondere gevallen beslist het bondsbestuur.

Artikel 1.2 Registratie

1. De door de NGCA verleende dangraden worden bij de JBN geregistreerd.
2. Alle door een erkende JBN-leerkracht verleende kyugraden (vanaf de 5^e kyu) kunnen eveneens bij de JBN worden geregistreerd.
3. Een hogere dangraad kan uitsluitend worden verleend indien de vorige bij de JBN staat geregistreerd.
4. Over registratie van een in het buitenland behaalde dangraad beslist het bondsbestuur na advies van de NGCA

Artikel 1.3 - Nationale Graden Commissie Aikido (NGCA)

1. Het bondsbestuur benoemt de NGCA.
2. Leden van de NGCA moeten minimaal een 5e dan bezitten en aikidoleraar-B. De voorzitter wordt in functie benoemd. De overige functieverdeling vindt plaats tussen de leden onderling.
3. De NGCA kan een persoon, eveneens lid van de JBN, aanstellen voor het uitsluitend verrichten van secretariële en administratieve werkzaamheden voor de commissie. Deze persoon heeft als ambtelijk secretaris geen stemrecht binnen de commissie. Hij hoeft niet te voldoen aan hetgeen in lid 2 gesteld is.

Artikel 1.4 - Taakomschrijvingen NGCA

1. De taken van de NGCA bestaan uit:
 - a. Het bevorderen en bewaken van de kwaliteit van het aikido binnen de JBN.
 - b. Het bevorderen en bewaken van de kwaliteit en eenduidigheid van het examineren.
 - c. Het organiseren en leiden van de danexamens.
 - d. Het bepalen van het trainings- en bijscholingsaanbod voor de technische normering op nationaal niveau en het organiseren van activiteiten hiervoor.
 - e. Het geven van richtlijnen en aanwijzingen voor het examineren.
 - f. Het geven van adviezen aan het bondsbestuur op het gebied van regelgeving wat betreft graduaties en vaardigheidseisen.
 - g. het geven van advies aan het bondsbestuur bij bijzondere promoties.
2. De data, tijden en locaties van examens en andere activiteiten worden vastgesteld door het bondsbestuur.

Artikel 1.5 - Examencommissie

1. Voor de examens voor de 1e tot en met de 4e Dan heeft de NGCA een 'Bureau Danexamens', dat tot taak heeft de examens te organiseren en examinatoren aan te trekken.
2. Voor elke examenzitting worden één of meerdere examencommissies samengesteld door de NGCA. Elke examencommissie bestaat uit drie personen.
3. De NGCA benoemt per examendag een voorzitter-examinator die tenminste de 4e dan moet bezitten.
4. De examinatoren houden vóór het begin van de examenzitting een voorbespreking over de gang van zaken tijdens de examens.
Na de examenzitting komen de examinatoren bijeen voor een nabespreking om de de gang van zaken van de examens te evalueren.
De voorzitter-examinator leidt de voor- en nabespreking.
5. De examinatoren dienen een hogere dan te bezitten dan de graad waarvoor examen wordt afgelegd.
6. Examinatoren mogen geen eigen leerlingen examineren.
7. Examinatoren gaan gekleed in de door het bondsbestuur voorgeschreven kleding.
8. De voorzitter-examinator zorgt voor de indeling van de examinatoren en de kandidaten en wijst voor elke examencommissie een tafelvoorzitter aan.
9. De tafelvoorzitter is een van de drie examinatoren die zitting heeft in de examencommissie. Naast het examineren bestaan de taken van de tafelvoorzitter uit:
 - a. het toezien op een correct verloop van het examen.
 - b. het zorgen voor de juiste beoordelingsformulieren voor de examinatoren en de nodige informatie met betrekking tot het af te nemen examen.
 - c. het verzamelen van de ingevulde beoordelingsformulieren na afloop van het examen en de controle op correcte invulling daarvan. Indien van toepassing, geldt dit ook voor het afwijzingsformulier.
10. Indien een aikidoleraar-B hiertoe uiterlijk tien dagen vóór het examen een schriftelijk verzoek indient bij de NGCA is het hem toegestaan bij de examens van zijn opgegeven kandidaten bij de examinatoren plaats te nemen. De betrokken leraar mag echter geen vragen stellen en heeft geen stem in de beoordeling van de uitgevoerde opdrachten. Het bepaalde in lid 7 is eveneens op hem van toepassing.
11. Minimaal eenmaal per jaar vindt overleg plaats tussen de NGCA en de personen die regelmatig fungeren als examinerator, met onder andere de bedoeling eenheid in de beoordeling van de examens te bevorderen.

Artikel 1.6 - Het examineren

1. De vraagstelling moet duidelijk zijn voor de kandidaat. Als blijkt dat de vraagstelling niet duidelijk is, dan moet de vraagstelling door de examinerator nader verduidelijkt te worden.
2. Een examinerator kan vragen om een herhaling van gedemonstreerde bewegingsvormen als hij daar aanleiding toe ziet. Ook kan de kandidaat zelf verzoeken of hij de getoonde bewegingsvormen nog een keer mag demonstreren.
3. Indien, naar het oordeel van de examinatoren, aanvallen met onvoldoende realiteit (kracht, snelheid en afstand) worden uitgevoerd, moet de aanvaller (uke) hierop worden aangesproken.

Artikel 1.7 - De kandidaten

1. Voor elk examen moet de kandidaat het bondspaspoort met geldige JBN-pas inleveren.

Artikel 1.8 - De partners

1. Bij een examen mag een kandidaat meerdere aikidoka als partner laten fungeren. Indien één of meerdere partners zelf ook examen moet(en) doen, dan dient dit vermeld te worden op het aanvraagformulier voor het examen.
2. De partner(s) moet(en) minimaal 16 jaar zijn en tenminste beschikken over een 1e kyu aikido. De partner(s) dient(en) lid te zijn van de JBN.
3. De partner(s) moet(en) dit bij een examen kunnen aantonen met het bondspaspoort en geldige JBN-pas. Voor partners is het bepaalde in artikel 1.1 lid 5 eveneens van toepassing.

Artikel 1.9 - Uitmonstering

1. a. Bij examens en promoties dienen kandidaten, partners en examinatoren gekleed te zijn in een gi waarop geen andere (merk)tekens zijn toegestaan dan die daarop door de fabrikant bevestigd zijn. Kandidaten dienen een band te dragen in overeenstemming met hun dangaad.
b. Voor kandidaten en partners is het daarbij toegestaan het embleem van de club te dragen. De afmetingen van het embleem dienen te voldoen aan de regelgeving van de JBN betreffende het dragen van merktekens.

Artikel 1.10 - Vastleggen van een examen op foto, film of video

1. Het vastleggen van een examen op foto, film of video kan uitsluitend na toestemming van de voorzitter van de NGCA of zijn plaatsvervanger en na toestemming van de kandidaat.
2. Een examencommissie mag op geen enkele wijze last ondervinden van de in lid 1 bedoelde activiteiten.
3. Indien dit naar de mening van de betreffende examencommissie toch het geval is, heeft de voorzitter van de NGCA of zijn plaatsvervanger het recht de toestemming in te trekken.

Artikel 1.11 - De promotie

1. De uitreiking van promoties behoort tot de verantwoordelijkheid van de NGCA en vindt plaats door uitreiking van een JBN-diploma. De uitreiking wordt gedaan door de voorzitter van de NGCA of zijn plaatsvervanger.

Artikel 1.12 - Publicatie

De behaalde dangraden worden gepubliceerd in de officiële mededelingen van de JBN.

Artikel 1.13 - Beroepsmogelijkheid

1. Indien naar de mening van de leerkracht, die medeondertekenaar was van de examenaanvraag, de bij een examen gevolgde procedure niet in overeenstemming met dit reglement is geweest, kan hij binnen één maand na de betreffende examenzitting bezwaar maken bij het bondsbestuur of bij het betreffende districtsbestuur.
2. Als het bezwaar niet tot een bevredigende uitkomst leidt, kan hij dit voorleggen aan de tuchtcommissie.

Artikel 1.14 - Wijzigingen in het promotiereglement of vaardigheidseisen

1. Dit reglement treedt in werking op een door het bondsbestuur te bepalen tijdstip. Een eventuele overgangsregeling wordt door het bondsbestuur in overleg met de NGCA vastgesteld.
2. Wijzigingen van vaardigheidseisen treden in werking één jaar nadat deze wijzigingen zijn aangekondigd. Een eventuele overgangsregeling wordt door de NGCA vastgesteld.

Artikel 1.15 - Gelijktelling

1. Indien in dit reglement wordt gesproken over aikidoleraar-B, aikidoleraar-A en aikido-leider, wordt daaronder tevens begrepen de daaraan door het bondsbestuur gelijkgesteld.

Artikel 1.16 - Graduaties van andere organisaties

- 1 In geval een lid van de JBN minimaal drie jaar aantoonbaar lid is geweest van een andere door de NGCA erkende aikidobond, mag de kandidaat na minimaal één jaar lid te zijn geweest van de JBN, deelnemen aan een aikido danexamen bij de JBN.

Hoofdstuk 2 - Kyugraden

Artikel 2.1 - 6e t/m 1e kyu

1. De 6e tot en met 1e kyu kunnen, al dan niet na een vaardigheidsproef, worden verleend door een JBN-leerkracht:
 - a. Aikidoleraar-B.
 - b. Aikidoleraar-A.

Artikel 2.2 - Vaardigheidseisen

1. De vaardigheidseisen voor 6e tot en met 1e kyu worden bepaald door de aikidoleraar in zijn school of vereniging.

Artikel 2.3 - Wachttijden en leeftijdsgrenzen

1. Wachttijden en leeftijden voor kyugraden mogen worden bepaald door de betreffende leraar.

Artikel 2.4 - Lidmaatschap JBN

1. De leerkracht dient zich ervan te overtuigen dat de aikidoka, die een kyugraad ontvangt, lid is van de JBN.
2. De kyugraad moet met vermelding van datum direct worden afgetekend in het bondspaspoort door de in lid 1 genoemde leerkracht.
3. Na het verlenen van een kyugraad kan hiervan een opgave worden verstrekt aan het bondsbureau, overeenkomstig de door het bondsbestuur vast te stellen richtlijnen. Voor de 6e kyu is dit niet nodig.

Hoofdstuk 3 - Examens 1^e t/m 4^e dan

Artikel 3.1 - Wachttijden en leeftijdsgrenzen

1. Het behalen van een dangraad is verbonden aan wachttijd en leeftijd:

Dangraad	1e dan	2e dan	3e dan	4e dan
Minimum wachttijd tot deelname aan het examen	1 jaar vanaf 1e kyu	2 jaar vanaf 1e dan	3 jaar vanaf 2e dan	4 jaar vanaf 3e dan
Minimum leeftijd bij deelname aan het examen	16 jaar	18 jaar	21 jaar	25 jaar

2. Ter bepaling van de leeftijd geldt de leeftijd welke de kandidaat heeft op 31 december van het lopende jaar.
3. Cursisten die een opleiding voor aikidoleraar A of aikidoleraar B volgen, hebben gedurende de opleiding hiervoor een vrijstelling van wachttijden voor het examen voor de dangraad waarvan ze in het bezit moeten zijn bij de Proeve van Bekwaamheid 'Lesgeven' van de betreffende opleiding.

Artikel 3.2 - Danexamens algemeen

1. Voor de 1^e tot en met de 4^e dan moet een examen worden afgelegd.
2. Voor het deelnemen aan een examen voor de 1^e tot en met de 4^e dan is goedkeuring vereist van het bondsbestuur.
3. Examens moeten worden afgelegd in overeenstemming met de geldende 'Vaardigheidseisen Danexamens Aikido', zoals die op de website van de JBN vermeld staan.¹

Artikel 3.3 - Aanvraag examen

1. a. De aanvraag geschiedt digitaal via de website van de JBN. De kandidaat moet hiervoor vooraf toestemming hebben verkregen van een aikidoleraar-B met minimaal één dan hoger dan waarvoor examen wordt gedaan.
b. Vermeld moet o.m. worden:
 - de datum van het examen,
 - de datum van het voorgaande examen, waarvoor de kandidaat is geslaagd en
 - de gegevens betreffende aikidoleraar-B.
c. De aanvraag moet vier (4) weken vóór het betreffende (her)examen op het bondsbureau zijn ontvangen.
d. De hoogte van de eenmalige kosten voor het bewijs van deelname en het te betalen examengeld worden door het bondsbestuur vastgesteld.
2. De aanvraag wordt in behandeling genomen na ontvangst van de eventueel benodigde bescheiden en als aan de financiële voorwaarden is voldaan.
3. De gegevens van de aanvraag worden gecontroleerd aan de hand van de registratie op het bondsbureau. Indien het aanvraagformulier niet volledig is ingevuld en/of de

¹ <https://www.jbn.nl/kenniscentrum/reglementen>

benodigde bescheiden niet of niet geheel zijn toegevoegd, wordt de aanvraag niet in behandeling genomen.

4. a. Als de aanvraag voldoet aan de eisen ontvangt de kandidaat een bevestiging van de aanvraag met vermelding van datum, tijdstip en locatie van het (her) examen.
b. De betreffende aikidoleraar-B krijgt ter verificatie per e-mail een bevestiging van de aanvraag
5. Het bondsbestuur kan de in lid 4 bedoelde termijn verlengen. De kandidaat kan hiervoor een met redenen omkleed schriftelijk verzoek indienen.

Artikel 3.4 - Examens

1. Het examen voor de 1^e t/m de 3^e dan vindt minimaal tweemaal per jaar plaats. Het examen voor de 4^e dan eenmaal per jaar.
2. Het examen bestaat uit een test van de kandidaat naar zijn technische vaardigheid, waarbij aangetoond dient te worden dat hij tevens beschikt over kennis en inzicht van de betreffende oefenstof.
3. Door iedere kandidaat moet een volledig examen worden afgelegd. Dispensatie voor examenonderdelen kan alleen worden gegeven door de NGCA nadat daartoe een met redenen omkleed schriftelijk verzoek is gedaan.
Dit verzoekschrift moet worden meeondertekend door de aikidoleraar-B, die het examen aanvraagt.

Artikel 3.5 - Beoordeling

1. De examinerator dient bij de beoordeling gebruik te maken van de cijfers 1 t/m 10:

1 = zeer slecht	6 = voldoende
2 = slecht	7 = ruim voldoende
3 = zeer onvoldoende	8 = goed
4 = onvoldoende	9 = zeer goed
5 = bijna voldoende	10 = uitmuntend.
2. Elke examinerator geeft onafhankelijk van en zonder onderling vooroverleg met de andere examineratoren per onderdeel een cijfer. Na afloop van het examen van de betreffende kandidaat worden de cijfers van alle onderdelen opgeteld en gedeeld door het aantal onderdelen. Het alsdan verkregen cijfer mag achter de komma één cijfer hebben. Vervolgens worden de cijfers van de examineratoren opgeteld en gedeeld door het aantal examineratoren, waarna door afronding bij 5 of meer naar boven het eindcijfer wordt vastgesteld.
Indien er een verschil is tussen de cijfers van de beoordelaars van meer dan twee punten waarbij de hoogste een voldoende en de laagste een onvoldoende is moet overlegd worden met de voorzitter-examinerator. In dat geval wordt de uitkomst van het examen aan de kandidaat meegedeeld na uitkomst van het overleg.
3. De kandidaat is geslaagd indien het eindcijfer na afronding minimaal een 6 is.
4. Bij het na afronding behalen van een lager eindcijfer dan een 6 wordt een herexamen verleend op een volgend examen.
5. De betreffende examencommissie deelt direct na het vaststellen van het eindcijfer de uitslag mede aan de kandidaat.
6. Na het laatste examen wordt aan de geslaagden een diploma en bij het behalen van de 1^e, 2^e en 3^e Dan wordt tevens een band uitgereikt.

Artikel 3.6 - Herexamen

1. Voor de aanvraag van een herexamen moet hetzelfde formulier worden gebruikt als voor de eerste examenaanvraag.
2. Het bondsbestuur bepaalt het bedrag dat voor een herexamen moet worden betaald.

3. De kandidaat heeft recht op maximaal twee herexamens.
4. Indien bij herexamen of bij eventueel tweede herexamen de geldigheidsduur van het bewijs van deelname verstreken is op de datum van het eerstvolgende examen, is het de kandidaat toegestaan aan dit examen deel te nemen.
5. Indien de kandidaat bij een tweede herexamen opnieuw wordt afgewezen, is de kandidaat voor de betreffende graad definitief gezakt en moet een nieuw examen worden aangevraagd zoals omschreven is in artikel 8.

Artikel 3.7 - Niet verschijnen bij een examen

1. Indien een kandidaat zonder vooraf opgegeven reden niet verschijnt op een examen waarvoor hij zich heeft aangemeld, worden de betreffende onderdelen waarvoor hij examen zou doen als onvoldoende beoordeeld. Het volgende examen van de kandidaat wordt als een herexamen beschouwd.

Artikel 3.8 - Vastlegging

1. De behaalde dangraad wordt door de voorzitter van de NGCA zijn plaatsvervangers in het bondspaspoort van de kandidaat aangetekend en wordt bekrachtigd door een afdruk van een NGCA stempel.
2. De eindresultaten van het examen dienen binnen drie weken na het examen naar het bondsbureau te worden gestuurd.

Artikel 3.9 - Administratie en archivering

1. Archivering van resultaten van danexamens geschiedt door de secretaris van de NGCA. De gegevens moeten zowel digitaal als in vaste vorm (hard copy) worden bewaard en bij wisseling van secretaris worden overgedragen.
2. Tot zes maanden na het moment dat de kandidaat is geslaagd of definitief is afgewezen, moeten de resultaten van toetsonderwerpen en afwijzingsformulieren worden gearchiveerd ten behoeve van behandeling van eventuele bezwaren.
3. Daarna moeten de volgende gegevens beschikbaar blijven:
 - a. naam kandidaat
 - b. naam voordragende leraar
 - c. district waar het examen heeft plaatsgevonden
 - d. de betreffende examinatoren en
 - e. de eindresultaten van het examen.

Deze gegevens dienen ter verificatie bij o.a. voordrachten voor hogere Dan.

Hoofdstuk4 - Graduaties 5^e dan en hoger

Artikel 4.1 - Toekenning

Graduering vanaf 5^e dan en hoger gebeurt door middel van bijzondere promotie daar in het aikido geen examens vanaf 5^e dan zijn.

De graduaties vanaf 5^e dan worden op voordracht van de NGCA door het bondsbestuur van de JBN toegekend.

Artikel 4.2 - Procedure voordracht

1. De NGCA zal jaarlijks nagaan wie voor bijzondere promotie in aanmerking komt.
2. De Nationale Commissie Aikido (NCA) kan een aikidoka ter beoordeling voor bijzondere promotie voordragen aan de NGCA.
3. Een aikidoleraar-B kan een leerling ter beoordeling voor bijzondere promotie voordragen aan de NGCA.

Artikel 4.3 - Wachtijden en leeftijdsgrenzen

Dangraad	5e dan	6e dan	7e dan	8e dan	9e dan
Minimum wachtijd	5 jaar vanaf 4e dan	6 jaar vanaf 5e dan	7 jaar vanaf 6e dan	8 jaar vanaf 7e dan	9 jaar vanaf 8e dan
Minimum leeftijd	40 jaar	46 jaar	53 jaar	61 jaar	70 jaar

Ter bepaling van de leeftijd geldt de leeftijd die de kandidaat heeft op 31 december van het lopende jaar.

Artikel 4.4 - Vereisten voor een bijzondere promotie

1. De kandidaat kan scoren op:
 - presentatie,
 - lesactiviteiten,
 - organisatorische activiteiten en
 - technische inhoudelijke aspecten.
2. De kandidaat moet actief aikido beoefenen.
3. De kandidaat heeft op andere wijze, zulks ter beoordeling van de NGCA en het bondsbestuur, bijgedragen aan de ontwikkeling van aikido.

Presentatie

- De kandidaat neemt geregeld deel aan nationale en internationale stages.
- De kandidaat verzorgt demonstraties en promotie activiteiten.
- De kandidaat publiceert artikelen, boeken of andere media ten behoeve van aikido.
- De kandidaat heeft een voorbeeldfunctie als persoon.

Lesactiviteiten

- De kandidaat verzorgt nationale en districtsstages.
- De kandidaat promoot het aikido door zijn lesactiviteiten op lokaal niveau.
- Door de kandidaat worden geregeld kandidaten aangeleverd voor danexamens.

Organisatorische activiteiten

- De kandidaat is actief in een bestuurlijke functie op nationaal en/ of districtsniveau.
- De kandidaat is actief als examiner voor danexamens en/of lerarenopleidingen.
- De kandidaat is actief in de organisatie van stage activiteiten.

- De kandidaat is actief als docent voor lerarenopleidingen of bijscholingsactiviteiten.

Technische inhoudelijke aspecten

De kandidaat voldoet aan de technische vaardigheidseisen zoals deze zijn vastgelegd in het BondsVademecum.

Artikel 4.5 - Uitreiking

1. De uitreiking van een bijzondere promotie wordt gedaan door of namens het bondsbestuur.
2. Datum, tijd en locatie worden door het bondsbestuur vastgesteld.